

## ФИЛМ ВЪВ ФИЛМА

### ПЪРВИ ЕПИЗОД:

Лъч от електрическо фенерче се плъзга върху някакъв чертеж. Десетина мъжки силуета са надвесени над чертежа. Съвсем е тъмно, но разсейките от светлина са достатъчни, за да се ориентираме, че помещението, в което се намират тези хора представлява нещо като кабинет или канцелария.

- Ето тук... ето тук... ето тук...

Останалите разбиращо откликват:

- Дааа... да... даааа...

Думите са произнесени шепнешком; и нататък ще продължат да шепнат. От време на време се включва един мелодраматично злокобен сигнал, взет назаем от най-пошлите полицейски филми: „Там! Там! Там!“ Получава се нещо: мистично и уж напрегнато...

Онзи с фенерчето забива пръст в чертежа и продължава да обяснява:

- Като си представите, че тук е Изток, а тук Запад...

Останалите:

- Ясно... Ясно...

Един:

- Повредата централна ли е?

Друг:

- Централна.

Първият:

- Дали ще светне скоро?

Някой:

- Не вярвам...

Първият:

- Карай тогава!...

„Там! Там! Там!“

Цялата група призрачно се премества към нов обект.

„Там! Там! Тааа!“

Главите на хората са или извън кадър, или здрачът е достатъчен, та да не можем да видим лицата им.

Фенерчето осветява релефни, геометрическо-условни сгради: макет.

Обясняващият насочва пръст:

- Това е обектът на Саздо!

Саздо:

- Ясно!

Обясняващият:

- Колко са твоите?

Саздо:

- Трийсетина души сме.

Обясняващият:

- Малко са!

„Там! Там! Тааам!”

Саздо:

- Е, малко са, ама...

Обясняващият:

- Нищо. Ще вербуваме младежи от околните села.

Саздо:

- Не вярвам на случайни...

Обясняващият:

- Тридесет процента над максималното не са малко!

Обясняващият отново сочи важни точки от макета:

- Това е обектът на Стоян... Тук – Саздо... Тук – Иван... Тук – Георги...

„Там! Там! Там! Тааам!”

И – отново обясняващият, шепнешком:

- Ще се справим ли?

Никакъв отговор, но оставаме с впечатление за заговорническо съгласие.

---

Същите вървят в тъмен коридор; онзи с фенерчето най-отпред; Призрачно усещане; от двете страни на коридора – много врати. Първият отваря една врата; свети на останалите, докато всички се изнижат и затваря вратата.

„Там! Там! Там! Таааам!”

---

Вътре в стаята. Същият полумрак, с който сме привикнали. Насядали са около голяма кръгла маса. Пауза, разчупвана на малки драматични отломъци от изневеряващото „Там! Там! Там! Тааам!”

Почва да доскучава тази вяла многозначителност.

---

Ненадейно ярка светлина облива стаята и насядалите хора. /”Повредата е отстранена”/. Заедно със светлината на електрическите крушки, присъстващи в същия миг, едновременно, като наговорени извикват високо:

- Светна!

Със самото извикване камерата „отрязва“ главите им, така че не успяваме да запаметим лицата. През цялото време ще виждаме само торсовете им – до шията.

Казахме вече, че всички са насядали около кръгла маса. Масата е отрупана с бутилки, плодове, закуски. Гърдите на насядалите са накичени с ордени – различни по степени, по брой и по вид.

Ако сме се надявали, че сега подир светването, действието ще придобие яснота, насоченост, смисъл – ще останем излъгани. След викът „Светна!“ отново настана тишина и отново прозвучава онова „Там! Там! Там! Тааам!“.

Има някаква атмосфера на неловкост сред насядалите. Понеже не виждаме лицата им, неловкостта се усеща в поведението на ръцете им: опипват ордените, барабанят по масата, левите ръце теглят пръстите на десните, сменят се, скриват се под масата.

Някой посяга и взима ябълка от масата. Всички го последват. Държат ябълките и сякаш се чудят какво да правят с тях, сякаш не е даден специален сигнал за яденето на ябълки.

„Там! Там! Тааам!“

Първият връща ябълката на мястото ѝ. Всички останали правят същото.

Но ето – онзи с фенерчето /фенерчето е пред него на масата/ грабва бутилка с вино и си налива в чашата. Всички го последват. Очевидно човекът с фенерчето играе водеща роля. /Впрочем той единствен няма ордени на гърдите си/. Докато си наливат, капките вино правят „Там! Там“ Тааам!“, само че една гама по-добро.

Всички, без Водещият, са вдигнали във въздуха чашите, не забелязвайки, че Т о ѝ не е докоснал своята, бавно ги връщат на масата.

Там! Там! Там! Тааам!“

Едва сега камерата ни открива лицата. Този, който нарекохме Водещият се оказва Донев. Останалите са бригадири, повечето от които познаваме.

Донев:

- Този обект е от национално значение...

Бригадир:

- А бе, има и друг обекти от национално значение...

Донев:

- Ако вие не разберете...

Бригадир:

- Абе, ние разбираме, ние сме се жертвали...

Бригадир:

- Как ще бъде плащането?

Донев:

- Обясних ви вече. По-добро няма да намерите.

Бригадир:

- Не става дума за нас, за народа става дума.

Донев:

- Какъв народ?

Бригадир:

- Общите работници.

Донев:

- Нали всичко беше изяснено...

Бригадир:

- Добре де, добре...

Донев отново е заел мястото си на стола, вдига чашата:

- За ваше здраве, орденоносци!

Залпов отговор:

- Наздраве!

Отдавна атмосферата на преднамерена мистичност и тайнственост се е изпарила.

- Във вас ми е надеждата, орденоносци! – надвиква гълчавата Донев.

Шумът поутихва. Орденоносците, взели повод от обръщението към тях, започват да изразяват отношението си към собствените си отличия. Мисълта на всички е ед на и съща; даже в изказа и отделните думи няма голяма разлика. Говорят така, като че ли играят на играта „телефонче”: първият казва една фраза, вторият я подема, предава я на третия и т.н.

- Тези ордени не ги броя за мои... В мое лице е наградена цялата бригада... и всички...

- Точно така! Може и други да бъдат наградените... Всички заслужават...

- Всички трудещи се...

Всяка реплика е съпроводена с тостово пресушаване на чашите, затова когато идва ред на един, който е окичен с някакъв третостепенен орден, виното вече е подействало и той изговаря думите доста завалено:

- Целият български народ... В мое лице! Свещено!

Но неочаквано получава отпор. Другите също са пийнали.

- Ти с твоята трета степен... да вървиш на майната си!

- Трета степен! Българският народ – трета степен!

- В негово лице – народ

- Ти чуваш ли се какво говориш, бе!

Даже за миг, застрашително се надигат към малкия орден.

- Пилците се броят наесен! – озъбва се третата степен. Това е Светията.

Донев поема в свои ръце положението:

- Наздраве!

Спорът е забравен.

Всички вдигат чашите. И отново настава пълна тишина. И в тишината пак зазвучава мистичният сигнал „Там! Там! Там! Тааам!”

Сигналът зачестява с нарастващо темпо. Ръцете люлеят чашите в неговия ритъм. Постепенно сигналът преодолява някаква спъваща го досега бариера и се превръща в мелодия. Оказва се, че това „Там! Там! Там! Тааам!” е било началните тактове на песен. Всички, разлюлявайки чашите, запяват:

- Градил Илия килия...

-----

## ВТОРИ ЕПИЗОД:

Ще има някакво официално събрание. Всички са в нови костюми и ордени върху реверите. Стоят в широка зала, кръгово. Кирил е със своята камера. Ще последва негов етиюд на тема ордени.

Камерата се върти в безконечен кръг: прави безкраен фриз от ордени.

Веднага следва фотос на заглавие на вестник. /"Поглед"/:

„КЪДЕ ИЗТИЧА ЗЛАТОТО НА БЪЛГАРИЯ?“

„Само за първото тримесечие, само в един окръг – 47000 златни медали и ордени.“

Следват няколко аритметични равенства, написани на ръка. Всяко равенство – в отделен кадър.

Първи кадър:

„ $47000 \times 4 = 188.000$ “

Втори кадър:

„ $188000 \times 20 = 3\,760\,000$ “

Трети кадър:

„ $3\,760\,000 \times 30 = !!!!!$ “

Очевидно Кирил е правил груба сметка на раздадените златни отличия.

Отново кръгът от ордени върху гърдите.

И веднага се появява Софка с нейната походка.

Гласът на Кирил:

- Ето това е истината! Браво, Софке! Я направи още един тур, да им изпопаднат медалите...

-----

### ТРЕТИ ЕПИЗОД

Светията и бригадата му. Начални моменти от строежа на комина. Изкопани са само основите.

Посредством груб монтаж, камерата на Кирил ни пренася край друга яма, желайки да ни внуши, че това е автентичният изкоп за комина. Наоколо има деца, младежи, няколко жени. Те гледат смутено усмихнати в посоката, където би трябвало да бъде камерата. Изглежда, че е даден някакъв знак, защото всички като изкомандвани влизат в изкопа, като през цялото време не отдръпват погледи от око̀то на к а м е р а т а. Ясно е, че тук играят на кино.

Отново истинският изкоп. Моментът, когато Светията дава знак да се налива бетонът. Изкопът е запълнен.

Идеята на Кирил е, че Светията зазихда хора, за да бъде коминът здрав.

Момчетата от бригадата уплътняват бетона. Дълго време. Чува се женски глас. Гласът кънти особено:

- Маноле! Маноле!

Светията спира вибратора и навежда глава, за да чуе – гласът е на жена му, както ще се подразбере.

- Маноле! Чуваш ли, Маноле!

- Чувам, де!

Гласът:

- Четвърт пипер взех назаем от Янкини. Да го върнеш!

- Добре, де!

Манол пуска вибратора. След кратко време гласът отново вика:

- Маноле! Маноле!

Манол спира вибратора.

- Чувам, де!

Гласът:

- Да не забравиш, Маноле!

Манол:

- Кое, де?

Гласът:

- Пипера, Маноле! Дето го взех от Янкини. Четвърт, Маноле!

- Добре, де!

Пуска вибратора

---

## ЧЕТВЪРТИ ЕПИЗОД

През нощта.

Манол обикаля недостроения комин.

- Ееех... - въздиша той. Самотен е. Искане му се разговорка, но от себелюбие не започва пръв.

И ето – чува се гласът на жена му от основите.

- Маноле...

- Кажи? – примерно пита Манол.

- Четвърт пипер взех от Янка...

- Стига с тоя пипер! Как е детето? Как си ти?

- Детето е много добре. И аз съм много добре. И всички, дето ни зазида, всички сме много добре...

- Е, щом сте добре, хайде сбогом.

- Сбогом, Маноле...

Той си тръгва. Отдалечил се е. Чува отново гласът на жена си:

- Маноле, Маноле...

Светията маха с ръка:

- Стига си викала! Нали се разбрахме!

- Ех, Маноле, Маноле...

---

## ПЕТИ ЕПИЗОД

Кирил лежи в болнична стая. Има превръзка на главата си; превръзката опасва вертикално темето и брадичката така, че лицето се вижда. На съседното легло лежи друг; неговата глава е бинтована изцяло; трудно е да се разбере кое е лице, кое тил, ако все пак не предположим, че той лежи по гръб.

Кирил се надига на лакти:

- Ало... другарю... Чуваш ли ме?

Онзи не помръдва.

- Ало... другарю... можеш ли да говориш?

Онзи се обръща настрани.

Влиза лекарка. Към Кирил:

- О, вече сме добре!

Присяда. Размотава бинта. Върху бузата на Кирил /надлъжно/ има рана.

- И раничката е добре...

Кирил:

- Кога ще ме изпишете?

- О! Че ние не те държим само заради тази дракотина. Имаше сътресение.... Нищо страшно, разбира се... Но не можем да рискуваме, нали? Ще покротуваш още някой ден. Колкото до раничката: ако остане белегче, ще направим една операция и хоп: нищо няма да личи... Нали един наш колега беше казал, че всичко в човека трябва да бъде красиво...

Отваря се вратата, подава се нечия глава:

- Доктор Койнова, може ли за миг?

Тя става, излиза.

Минава малко време и Кирил се стряска от ироничен басов глас:

- Ще направим една операция и хоп – готово!

Проговорила е бинтованата глава.

- Какво? – не разбира Кирил.

Бинтованата глава продължава:

- Такова! Ще ти вземат кожа от задника, ще ти я лепнат на бузата и хоп – готово! И когато някое момиче се влюби в глупак като тебе, и когато целуне бузата ни, ще мисли, че целува лицето ти, а всъщност ще бъде задника.

Кирил само по гласа се ориентира къде би трябвало да бъдат устата на бинтования. А онзи продължава с нарастващ гняв:

- Всичко в човека трябва да бъде красиво! Ще ми цитира Чехов! Не ги е срам! Ако всичко трябва да бъде красиво, защо едното да бъде за сметка на

другото? С какво е по-лошо другото? Ще разкрасяват фасадата – да му мисли дирникът!

Рязко млъква. Кирил очаква още, но бинтованата глава се обръща. Кирил е очарован.

- Ей, ама ти си могъл да говориш! И още как си могъл!

-----

## ШЕСТИ ЕПИЗОД

Влиза Страти. Задъхан.

- Аз май закъснях...

Главата от поставката:

- За кое си закъснял, доносчико?

Страти:

- Аз не съм доносчик, аз съм кождарител.

- Какъв? Кръводарител?

- Ко-жо-да-ри-тел... И кръводарител съм, но сега идвам като кождарител.

- Махай се, човече! Не ми трябва твоята кожа!

Страти прави опит да седне, но изохква и скача пак.

- Не говори така... В началото всички отказват... Моята кожа не е била отхвърляна от никой организъм... Знаеш ли на колко хора съм помогнал... Получавам благодарствени писма от цяла България... Колко обезобразени физиономии придобиха човешки вид благодарение на... Тупа се отзад и пак изохква. Продължава:

- Имат щастлив семеен живот...

Кирил го прекъсва:

- И какво печелиш от всичко това? Защо го правиш?

- Печеля! Сам виждаш какво печеля... Печалбата ми е това, че не мога да седна като хората...

Главата се засмива.

-----

Константин Павлов

МАСОВО ЧУДО

Строежът е от типа "Девня" - простира се на огромна площ. На това място и преди е имало промишлени предприятия, но сегашното доразширяване и строителство на новите обекти надхвърлят многократно завареното положение. Дори от самолетна гледна точка е трудно да се побере в един единствен кадър строителната площ. Да не забравим и пристанището - дъното на един двадесет километров лиман е изкопано дълбоко, за да дойде морето чак до тук; дълбачките прочистват последните метри.

Дълго време ние ще наблюдаваме отделни прояви на различни хора. В голяма степен случките ще ни изглеждат откъснати, независими една от друга, сякаш сме се стремили да бъдем дребнаво документални, без усет за селекция на важното от маловажното; ще се преструваме, че не умеем да организираме фактите, камо ли да фабулираме. Но преди да почне разказа...

---

Голо заснежено поле, виелица, следи от стъпки, вой на вятър, огъващи се редки храсти....

Глас зад кадър:

- "Тук още няма никакъв строеж! Тук още всичко е мечта.... Вятърът вие зловещо... Но скоро, много скоро...

Веднага следва интензивно ежедневие на напреднал строеж.

А гласът продължава:

- "Ето! Ето! Буботят вече претоварените камиони, бързат

празни Зидове в обратен курс: класони с морзов такт.ритъм на амортисъори, песен на облекчени ресори...Кранове захватват ката сан-бернарски песове детайлите - внимателно... Рилото на грухаци булдозери извайват ями за метални жълъди; и прозвънват кордите на грациозне лебедки; пламъчетата на електрожените: светулки през май и декември - светват и гаснат ритмически. Всички тези движения,цветове,светлини - нагоре,надолу,наляво,надясно - сами по себе си уравновесени,точни - гледани в дълбочине,ще предадат едно на друго личната си бързина и личната си багра - и като резултат ще се получи неметна,надсетивна...щях да кажа "Красота", но ме е срам и казвам "Бързина". Ами тези корпуси недостроени: със снаги на възмажаваци гиганти-юноши...ами там в далечината: при арматурата на охладителните кули - арматура изнежена от разстоянието - без усилия на оптиката и възбразението,превърща охладителните кули в инкрустирани сребърни чаши - обърнати наопъки. Ето го и слънцето. Пролазва в плетеницата на сложните конструкции - същински паяк - червен от изпитата кръв. Ето и оксигенистките - трогатерни светулки уловени в паяжината. Стоп! Това за паяците и за светулките не върви. По-добре е слънцето да го сравни с реактора - енергийното ядро сърце на станцията - равни по мощ и полезност...."

.....

Оказва се,че се намираме в квартирата на инженер Донев. - началникът на строежа. Това което видяхме,е филмче на наговият син. Кирил.

Донев:

Когато нещо е глупаво и наклонно,дори иронията не може да го спаси.

Кирил:

- Добре, добре.

Пуска втора ролка.

.....

Лъч от електрическо фенерче се плъзга върху някакъв чертеш. Десетина мъжки силуети са надвесени над чертежа. Съвсем е тъмно, но разсейките от светлина са достатъчни, за да се ориентираме, че помещението в което се намират тези хора представлява нещо като кабинет или канцелария.

Онизи, който държи фенерчето съсредоточава лъча последователно върху отделни пунктове на чертежа и повтаря обяснително:

- Ето тук...ето тук...ето тук...

Останалите разбиращо откликват:

- Дааа...да...даааа...

Думите са произнесени непнешком; и нататък ще продължат да непнат. От време на време се включва един мелодраматично злокобен сигнал, взет на заем от най-популярните полицейски филми: "Там! Там! Таааа!" Получава се нещо уж мистично и уж напрегнато...

Онизи с фенерчето забива пръст в чертежа и продължава да обяснява:

- Като си представите, че тук е Изток, а тук Запад...

Останалите:

- Ясно...Ясно...

Един:

- Повредата централна ли?

Друг:

- Централна.

Първият:

- Дали ще светне скоро?

Някой:

- Не вярвам...

Първият:

- Карай тогава!...

"Там! Там! Там! Таааа!"

Цялата група призрачно се премества към нов обект.

"Там! Там! Там! Таааа!"

Главите на хората са или извън кадър, или здрачът е достатъчен, та да не можем да видим лицата им.

Фенерчето осветява релефни, геометричико-условни сгради: макет.

Обясняващият насочва пръст:

- Това е обектът на Саздо!

Саздо:

- Ясно!

Обясняващият:

- Колко са твоите?

Саздо:

- Трийсетина души сме.

Обясняващият:

- Малко са.

"Там! Там! Там! Таааа!"

Саздо:

- Е, малко са, ама...

Обясняващият:

- Нищо. Ще вербуваме младежи от околните села.

Саздо:

- Не вярвам на случайни...

Обясняващият:

- Тридесет процента над максималното не са малко!

Обясняващият отново сочи важни точки от макета:

- Това е обектът на Стоян... Тук - Саздо... Тук - Иван...Тук Георги...

"Там! Там! Там! Таааа!"

И - отново обясняващият; неопитно:

- Ще се справим ли?

Никакъв отговор, но оставаме с впечатление за заговорническо съгласие.

.....

Същите вървят в тъмен коридор; едни с фенерчето най-отпред; призрачно усещане; от двете страни на коридора - много врати. Първият отваря една врата; свети на останалите, докато всички се изнизат, и затваря вратата.

"Там! Там! Там! Таааа!"

.....

Вътре в стаята. Същият полумрак, с който сме привикнали. Насядали са около голяма кръгла маса. Пауза, разчупвана на малки драматични отломъци от изнервящото "Там! Там! Там! Таааа!"

Почва да доскучава тази вяла многозначителност.

.....

Ненадейно ярка светлина облива стаята и насядалите хора. /"Повредата е отстранена"/. Заедно със светлината на електрическите крушки, присъстващите в същия миг, едновременно, като наговорени извикват високо:

- Светна!

Със самото извикване камерата "отрязва" главите им, така

че не успяваме да запааметим лицата. През цялото време ще виждаме само торсовете им - до шията.

Казахме вече, че всички са насядали осоло кръгла маса. Масата е отрупана с бутилки, плодове, закуски. Гърдите на насядалите са напичени с ордени - различни по степени, по брой и по вид.

Ако сме се надявали, че сега подир светването, действието ще придобие яснота, насоченост, смисъл - ще останем излъгани. След викът "Светна!", отново настава тишина и отново прозвучава онова "Там! Там! Там! Таааа!"

Има никаква атмосфера на неловкост сред насядалите. Понеже не виждаме лицата им, неловкостта се усежда в поведението на ръцете им: опипват ордените, барабанят по масата, левите ръце теглят пръстите на дясните, сменяват се, скриват се под масата.

Някой посяга и взима ябълка от масата. Всички го последват. Държат ябълките и сякаш се чудят какво да правят с тях, сякаш не е даден специален сигнал за яденето на ябълки.

"Там! Там! Там! Таааа!"

Първият връща ябълката на мястото ѝ. Всички останали правят същото.

Но ето - онзи с фенерчето /фенерчето е пред него на масата/ грабва бутилка с вино и си налива в чашата. Всички го последват. Очевидно човекът с фенерчето играе водеща роля. /Впрочем той единствен няма ордени на гърдите си./ Докато си наливат, капките вино правят "Там! Там! Там! Таааа!", само че една гама по-бодро.

Всички, без Водещият, са вдигнали във въздуха чашите, но забелязвайки, че Т о Ъ не е докоснал своята, бавно ги връщат на масата.

"Там! Там! Там! Таааа!"

Едва сега камерата ни открива лицата. Този, който наречяхме Водещият се оказва Донев. Останалите са бригадир, повечето от които познаваме.

Донев:

- Този обект е от национално значение...

Бригадир:

- Абе, има и други обекти от национално значение...

Донев:

- Ако вие не разберете...

Бригадир:

- Абе ние разбираме, ние сме се жертвали....

Бригадир:

Как ще бъде плащането?

Донев:

- Обясних ви вече. По-добро няма да намерите.

Бригадир:

- Не става дума за нас, за народа става дума.

Донев:

- Какъв народ?

Бригадир:

- Общите работници.

Донев:

- Нали всичко беше изяснено...

Бригадир:

- Добре, де, добре....

Донев отново е заел мястото си на стола, вдига чашата:

- За ваше здраве, орденоносци!

Залпов отговор:

- Наздраве!

Отдавна атмосферата на преднамерена мистичност и тайнственост се е изпарила.

- Във вас ми е надеждата, ордененосци. - надвиква гълчавата Донев.

Шумът поутихва. Ордененосците, взели повод от обръщението към тях, започват да изразяват отношението си към собствените си отличия. Мисълта на всички е една и съща; даже и изказът и отделните думи няма голяма разлика. Говорят така, като че ли играят на играта "телефонче": първият казва една фраза, вторият я подема, предава я на третия и т.н.

- Тези ордени не ги броя за мои... В мое лице е наградена цялата бригада... и всички...

- Точно така! Можеме и други да бъдат наградените... Всички заслужават....

- Всички трудещи се....

Всяка реплика е съпроводена с тостово пресунаване на чашите, затова, когато идва ред на един, който е обличен с някакъв третостепенен орден, виното вече е подействало и той изговаря думите деста завалено:

- Целият български народ... В мое лице! Свещено!

Но неочаквано получава отпор. Другите също са пийнали.

- Ти с твоята трета степен... да вървиш на майната си!

- Трета степен! Българският народ трета степен!

- В негово лице - народа!

- Ти чувай ли се, какво говориш, бе!

Даже за миг, застрашително се надигат към малкия орден.

- Пийците се броят на есен! - озъбва се третата степен. Това е Светията.

Донев посма в свои ръце положението:

- Наздраве!

Спорът е забравен.

Всички вдигат чаните. И отново настава пълна тишина. И в тишината пак зазвучава мистичният сигнал "Там! Там! Там! Таааа!"

Сигналят чачествва с нарастващо темпо. Ръцете люлеят чаните в неговия ритъм. Постепенно сигналят преодолжава всякаква спъваща го досега бариера и се превръща в мелодия. Оказва се, че това "Там! Там! Там! Таааа!" е било началните тактове на песен. Всички разпознавайки чаните запяват:

- Градил Илия килия....

.....

Донев:

- Дребна глусетия маскирана като геройство...

Кирил:

- Защо да е глусетия? Ти сам си говорел...

Донев:

-Хандидат студентска злоба. Ако си беше взел приемните изпити,внимане да се занимаваш с тия глупости...

Кирил:

- Нали ме спугаха точно заради подобни глупости...Все едно...Ето нещо,което е над доброто и злото....или тчно обратно-то.....

Пуска трета ронка.

.....

Появява се жена. Тя само се движи.

Заснема е предимно в гръб.

- "Жената. Виж каква походка. Боже господи,каква походка."

Походката наистина е женствено красива.

- " Една красива жена е голямо нещо... Но една красива женска походка е повече от самата жена...."

Заснетата жена е телефониската Софка.

- "Откъде вади тая походка, дявол да я вземе!

Край на ролката.

.....

Донев нищо не казва. Само изглежда дълго и изпитателно си на си.

Партийният секретар Горчев и началникът на строежа Донеv обикалят строежа. Движат се между бараки-общезития. Край повечето от бараките има обградени пространства с импортен амбалаж и мрежи; вътре - зайци, кокошки. Това са фермите на отделните строителни бригади. Двамата ръководители замичат, гледат животните. Донеv е извадил бележник и записва нещо. Спират до една от поредните ферми. Вътре - слаб, възрастен човек разхвърля прясно окосена трева на птиците и зайците. Едър петел напада заяк; въобще птиците са по-агресивни. Човекът се прави, че не е забелязал новопристигналите. Донеv изсвирва силно. Човекът бавно се извързва и също така бавно приближава.

- Име? - рязко пита Донеv и се готви да запише в бележника.

Запитаният:

- Добър ден.

Отговаря само Горчев.

- Добър ден.

Между Донеv и възрастния човек протече следният диалог:

- Името, казах.

- Симо.

- Чий Симо?

- Симов.

- От коя бригада си?

- От Саздовата.

- Защо не си на работа?

- Работа колко нем...

- Тук ли ти е работната площадка?

- Такава ни е уговорката. Питай Саздо.

- Стига Саздо! Веднага при бригадата!

- Не съм добре със здравето. Такава ни е уговорката...

Донеv:

- Знаеш ли кой е този?

Посочил е Герчев. Продължава въпроса:

- ....Знаеш ли кой съм аз?

- Знаеш. Началници.

- Щом знаеш, че сме началници, събери си багажа и  
утре: друм!

- Началници много. Мене Саздо ме е назначил. Ако Саздо  
каже...

Донеv се въбесява:

- Слушай....

Герчев го дръпва за ръкава. Към Симо:

- Симо, ти член ли си на Партията?

Симо:

- Ехе. Ако бях член на Партията...

Горчев:

- Какво ако беше член на Партията?

Симо:

- Нищо.....

Но е направил такъв жест,сиреч: "Нито дях да съм тука, нито вие дяхте да разговаряте така с мене".

Горчев се усмихва и хваща под ръка Донев да тръгват.

Донев; към Симо:

- Ясно ли е? Утре да не съм те виждал.

Застига ги отговорът на Симо:

- Ако Саздо каже.....

На друго място. Виздат от разстояние жена,седнала на стъпало пред барака,как дои коза. Малко встрани лежи безпородно куче.

Отминават. Донев:

- Зайци,кокошки,кози,кучета.....

Горчев:

- Какво да правят..... Търсят начини...

Донев:

- Начини. Всяка бригада се е превърнала в самостоятелно феодално княжество... Собствени закони....Чу ли го оня:

"Саздо каквото каже..."

Горчев се усмихва.

.....

Донев и Горчев наблюдават следното: Хубаво момиче командва едно от онези прости асансьорни устройства,с които се изкачват на по-горните етажи строителни материали - тухли,колички с цимент. Момичето се казва Кети. В момента е издигнала количка с цимент,но все не успява да фиксира точно където трябва,за да

изтеглят количката - ту по-високо, ту по-ниско. Тя се смее. Смят се и момчетата. Само един доста възрастен мъж гледа мрачно. Един от младежите минава зад Кети, хваща ръката и опира асансьора на нужната височина. Възрастният мъж отива при Донев. Приближава се и Горчев.

- Другарь инженер, защо ни я пратихте тая! И момчетата разваля, и на работата пречи....

Донев:

- Кажи го на партийния секретар, тя е негов кадър....

Горчев:

- Бах Серги, много добре знаеш защо тези момчета са изпратени на ст.осма. За един ден светици няма да станат. Въпрос на човешина е.... В края на краищата, баща може да й бъде...

Серги:

- Аз на това ако му бях баща, сто пъти да съм му откъснал главата досега....

Вазко обръща гръб на Донев и Горчев.

Малко встрани Кирил с любителска камера през цялото време е правил снимки. Той приближава към двамата:

- Добър ден, другарю Горчев!

- Здравей, Кириле.

Донев не му обръща внимание.

През обедната почивка. Край площадката, където работи турската бригада. Двама младежи - Литви и Исмаил - се борят. Борбата е доста ожесточена - наблюдават ги доста хора; но главните стимули на момчетата са окуражителните подвиквания на трите "К".

Кирил снима с камерата.

Исмаил е по-дребен, но по-пъргаз. На няколко пъти успява да подкоси Лютви, но не може да го задържи под себе си. Сметове, екуражения, подигравки. Двамата все повече се озлобяват - особено Лютви, който е по-силен, но по-непохватен. Ритуалните пляскания по врата на противника вече се превръщат в жестоки удари. Постепенно борбата се изражда в бой. Чуват се предупредителни гласове:

- Е-хей!

- Не така!

Тогави се надига един огромен турчин - Есни. Той тръгва с бавни крачки към двамата. В движенията му няма закана, но Лютви го забелязва и пуска противника си. Исмаил също забелязва Есни и се отдръпва. Край на борбата. Множеството весело се разотива. Двамата борци тъжно гледат гърбовете на отдалечаващите се момчета.

Три 15-16 годишни момчета стажанти от школата за арматуристи седят на ниско дървено скеле. Това скеле им служи за наблон, по които извиват арматурното желязо в желаните форми. В момента не работят, а и тримата, в еднакъв ритъм парят лескови пръчки с джобните си ножчета. И си подсвиркват.

- Трите "К"! - извиква заговорнически едното момче.

- Къде? - питат другите, но трите "К" вече приближават.

Първото момче запява на подбив:

- Отдол идеха три калугерки...

Второто с преднамерено висок глас започва да брои другар-

четата си и себе си наричайки:

- Кака, Кети, Кина -  
мента, круша и лимон.

Кое избираш ти?

И всяко от тях съобщава какво е избрало:

- Кака ментата!  
- Кети крушата!  
- Кина лимона!

Трите момчета вече са отминали, но Каката извързва глава през рамо и спокойно, доброжелателно, покровителствено, казва:

- Какавиди! Дребни чикиджийчета!

Те отминават, но репликата оказва необичайно силен ефект върху момчетата. Цялата им пуберитетна закачливост и остроумие засяда в гърлата им - движенията секват, с отворени уста и оглу- пели очи гледат подир изчезналите момчета. И сякаш изкоманд- вани телепатически, тримата в синхрон, но унесено, на разове из- върват следното: пускат пръчките, сгъват нозчетата, пхкат ги в левите си джобове. След дълга пауза едното идва на себе си:

- Калтачки! - отреагирва то.  
- Зарежи ги! - казва второто.  
- Зарежи ги! - казва и третото.

И сякаш телепатичната магия е развалена: те бъркат в левите си джобове /пак едновременно/, задят верните си нозчета и про- дължават да шарят тояжките.

По обяд. Турците се хранят на работната площадка. Преми-

нават трите "К".

Бени, както дъвче, възкликава по адрес на момичетата:

- А?!

Възклицанието му изразява възторг. Бени както повечето свръх гиганти е леко дебилен. Рядко са го чули да каже цяла фраза. Отделни срички, даже букви, според интонацията, изразяват, различните му чувства.

Исмаил го имитира:

- "А!" - и добавя - Обаче! - търкайки палец и показалец.

Бени го разбира:

- Аха!

Веднага бърка в джоба си и вади омачкан тефтер, който му служи за портфейл.

Исмаил вади две десетолевки от тефтера и ги развива под носа на Бени.

- Аха! - втори път потвърждава Бени, че е проумял и прибира парите.

Кабинет. Горчев, Донеv, Манол Светията и още неколцина.

Светията:

- За мене е въпрос на свещена амбиция да построя най-високия кумин. Искam най-високата точка на строежа да бъде моя! Не за ордени, а за свещена идея!

Горчев:

- Ще обсъдим.

Светията става:

- Обсъждайте! Аз напускам! Но да знаете: Ако не ми дадете те кумина, ще се хвърля от най-високата кота! Да знаете! Не говоря думи! За мене това е священо!

Напуска.

Пауза.

Един от присъстващите:

- Аз съм да му гласуваме доверие. Има огън в Светията, в Манол, де... Нецо ботевско....

Донев:

- И кое му е ботевското?

Друг:

- Ами това, дето иска да се хвърли от кумина...

- Стига глупости!

На входа на зачът /това е Ставри/ спира камион натоварен с арматурно желязо. От кабината до шофьора се подава Светията.

- Какво, бе!

- Документа! - казва Ставри.

Светията:

- Яси глудай работата!

Към шофьора:

- Давей!

Колата потегля.

Ставри вика след тях:

- Манол, ще отговарям!....

Предстоят два празнични дни. Хората стягат багаж, подготвят се за пътуване към родните краища.

В бараката на електриджиите. Подобна картина - разтворени шкафчета, куфари... Влиза бригадирът им бай Георги.

- Чакайте момчета! Не бързайте! Наредиха да поставим допълнително осветителни тела.

Протести с различна острота:

- Ех, бай Георги, живея на оня край на България... Ако изпусна влака.....

- Сега чак се сетиха...

Друг мрачно се негува:

- Ще прегори жената от чакане...

Георги ги успокоява:

- Който има дълго пътуване, ще замине. Оставам аз и двама-трима от града.

Панайот:

- Колко прожектора трябва да поставим?

- Осем.

Панайот:

- Ще останем аз, Ицо и Гелето. Ти, бай Георги, заминавай също. Ние ще хванем последния рейс.

Видимо облекчение сред останалите.

- Тук имам ракия и сланина - посочва шкафчето си един от заминаващите.

- Екстра! - казва бодро Ицо.

.....

Малко по-късно Ицо среща приятелката си.

- Станки, наложи се да остана. Ще се върна с последния

рейс. Ако закъснея, ти иди в Стефчови, там ще те търся.

Станка:

- Защо? Какво ще правя сама? Ще почакам, заедно...

.....

Смрачило се е.

- Ще успеем! - усмихва се Панайот - Има още половин час до рейса. Включвай!

Ицето включва.

И: всички прожектори грейват.

- Еле! - хваща се за главата Гелето.

.....

Късно през нощта. Станка пета в бараката. Пригетвили е каквото има за ядене. Момчетата идват капнали и унили.

- Екстра работа се получи! - тихка се Ицо.

- И друг рейс няма, а? - казва Гелето.

- Има. Утре.

- Хубав празник ще караме...

- Там има ракия! - посочва шкафчето Ицо.

Наливат.

- Наздраве.

Панайот поглежда часовника си:

- Хайде, честит празник!

Другите ахнат, забравили времето. Далечни гърмежи потвърждават празничния час. Чукаат чаши.

- За много години!

Развеселяват се.

- За Станка.

Екс.

- За Ицо!

Екс.

- За Панайот!

Екс.

- За Гелето.

Бутилката е празна.

- Ще се насним и утре с първия рейс! - примирено казва Панайот.

- Никакво спане! - изправя се Ицо. Внимание!

Към Панайот и Гелето:

- Съгласни ли сте да ми бъдете свидетели?

Те недоумяват:

Ицето:

- Какво сте се окумили, каня ви за кумове! Сега годеха, утре щом отворят, подписваме.

Едва сега се досеца да попита Станка:

- Съгласна ли си?

- Съгласна... - отговаря Станка премалпяла и невярваща.

- Ура!

Панайот:

- А сега, де! Ами като сме неподготвени за подаръци!

Гелето разрешава проблема:

- Ще разбием магазинчето, ще вземем каквото ни трябва и ще оставим пари...

- Аз черпя! - вика Ицето и вади банкноти.

Другите вече са излязали.

Ицо прегръща Станка.

- Ама видя ли, как изведнъж: раз-два и готово!

- Да... - умилена е Станка.

Ицо:

- Ама, кажи, очакваше ли така изведнъж!

- Не... - гуши се в него Станка.

Ицо:

- Такъв съм: каза ли нещо...

И продължава в тоя тон - не може да се нарадва на собствената си решителност.

Пред една от бараките. Ёсни е седнал на прага и наблюдава как Исмаил и Лютви с детинско увлечение играят на ашици. Двама по-възрастни турци тракат пуловете на стара табла.

- А! - възкликва Ёсни и посочва с пръст.

Исмаил и Лютви вдигат глави и виждат трите "К", които с върволи под мишници са се отправили към рекичката.

- А! - по-възбудено повтаря Ёсни.

Момичетата преджапват реката.

Исмаил и Лютви се спогледват, разбират се от един поглед и се отправят към реката. Ёсни тръгва след тях.

- Ёсни, стой тук! - казва му Лютви.

Но забраната не е достигнала до съзнанието на Ёсни и той върви след тях.

- Остани бе, човек! - намерва се и Исмаил.

Ёсни не проумява - спрат ли те и той спира, тръгнат ли и той тръгва. Двамата са принудени да търпят компанията му.

- Тихо обаче! - с пръст на уста го предупреждава Исмаил, надявайки се, че жестът ще бъде възприет по-лесно от думите.

Тримата прекосяват реката и започват да се провират сред храсталаците на отсрещния бряг. Забелязват момичетата, които са избрали закътано място. Вързопите се оказват белъ за пране. Но преди това самите те са решили да се изкъпят. Разкопчават копчетата на роклите си. Лютви и Исмаил залягат. Ъсни остава да стърчи, но двамата започват да го дърпат и той също ляга. Момичетата нагазват във водата. Ненадейно Ъсни става, изважда тефтера-портофеил, отделя две банкноти, вдига ръката с парите високо и като омагьосан тръгва към къпещите се. Той е запомнил съвета за парите, който му дедоха Исмаил и Лютви.

- Ъсни! - извикват двамата отчаяно.

Ъсни продължава да крачи, чупейки съчки и храсти по пътя си.

- Ъсни! - извикват онези още веднъж и ужасени от предетия стоящия скандал скачат и побягват към отсрещния бряг. Спират. И само след миг се чуват женски крясъци. Показва се и Ъсни - тича тронаво през реката, а след него летят камъни и клетви. Някои камъни го олучват, но той сякаш не ги усеща - повече е очуден, отколкото притеснен. Излиза на брега и продължава да тича все така - с високо вдигната ръка, стиснал банкнотите. Исмаил и Лютви хукват след него.

Тази вечер има културно мероприятие.

Надпис над врата на барана: "Културен клуб на II-ра стр. бригада". Културният клуб се оказва помещение с няколко бъчви, груби масички от талпи и подобни столчета. Седят и пият в очакване на забавната програма; тази програма ще бъде осъществена от местни таланти.

Първи излизат да пеят трите "К". Известен плагер. Движенията на телата им и "специалното" облекло правят по-силно впечатление от гласовете им. "Нека да е лято..." Успехът е тотален.

И ето Осни не издържа: вади двадесетолевка, вдига я високо във въздуха, хваната става от стола и тръгва към певиците. Лютви и Исмаил го застигат и с върховни усилия успяват да го върнат обратно.

Пиенето не престава.

Следва хипнотичен сеанс. Така го и обявяват.

- Следва хипнотичен сеанс!

Хипнотизаторът посочва Метю - другият кретен на строежа.

- Метю, ела тук!

- Защо?

- Ела де, ела!

Метю излиза. Подават му стол.

- Седни!

Хипнотизаторът започва:

- Метю, представи си море... Представяш ли си?

- Какво море?.....

- Бурно море.... Ти си в морето.... Започваш да се даваш.... Плувай! Викай за помощ!

- Абе я си гледай работата! - става Метю и се връща при чашата си.

Хипнотизаторът се извинява:

- За да бъде хипнотизиран един човек, той трябва да има... да има...

Чука с пръст по челото си:

- ...поне каква възбужденост....

Излиза Кирил. Сеансът се повтаря.

- Морето е бурно....Ти започваш да се давиш....

Кирил започва да се дави.

- Обаче, ако имаше вяра колкото синапено зрънце, ти щеше да вървиш върху водата...

Мето изведиш започва да се смее подигравателно-радостно му е, че Кирил /синът на Донев/ се дави.

На вратата започва скандал с някакви новодошли младежи - те искат да откъснат трите "К".

Започва бой.

Вход на Кирил.

Осветен прозорец. Ръкомахащ силу т. Отвзтре глас на убиец:

- "Умри мой стих! Умри мой стих!"

Камерата се е "разходила" и отново се връща край осветения прозорец.

- "Умри мой стих! Умри мой стих!"

Минават хора. Никой не обръща внимание на виковете.

И отново истеризиран глас:

- "Умри мой стих! Умри! Умри! "

.....

Гласът на Донев; без да го виждаме него самия:

- Това какво е?

Кирил:

- Местният поет. Внушил си е, че е Маяковски. Няма никакъв стих, но симулира убийство. Тревожи само хората.

Сам Кирил имитира:

- Умри мой стих!

И обяснява:

- Стаята е празна! Няма стих: няма жертва. Ако има стих, той е мъртав преждевременно. А като вика "умри", иска да внуши, че има нещо живо. Няма!

---

Ще има някакво официално събиране. Всички са в нови костюми и ордени върху реверите. Стоят в широка зала, кръгово. Кирил е със своята камера. Ще последва негов етюд, пак на тема ордени.

.....

Камерата се върти в безконечен кръг: прави безкраен фриз от ордени.

Веднага следва фотос на заглавие от вестник. / "Поглед"/:

" КЪДЕ ИЗТИЧА ЗЛАТОТО НА БЪЛГАРИЯ?"

" Само за първото тремесечие, само в един окръг -

47,000 златни медали и ордени. "

Следват няколко аритметични равенства написани на ръка.

Всяко равенство в отделен кадър.

Първи кадър:

"47,000 x 4 = 188,000"

Втори кадър:

"188,000 x 20 = 3,760,000"

Трети кадър:

"3,760,000 x 30 = !!!!!!"

Очевидно Кирил е правил груба сметка на раздадените златни отличия.

Отново кръгът от ордени върху гърдите.

И веднага се появява Софка с нейната походка.

Гласът на Кирил:

- Ето това е истината! Браво, Софке! Я направи още един тур, да им изпонадат медалите....

В кабинета на Горчев и Донеv. Почуква се. Подава глава Страти. Влиза. Страти е доносчикът на строежа. Но той е лъчезарен доносчик; прави го от чувство за обществена полза, без зла умисъл. Той има огромен ханш и още по-огромен задник. Но е пъргав.

Страти започва направо:

- Стоv в пияно състояние откраднал линейката и направил катастрофа... И.... оная... Кети.... качил също....

Горчев:

- Знаем всичко.

Донеv:

- Свърши ли?

Страти:

- Засега друго няма....

Донеv:

- Измитай се гогова...

Страти излиза.

.....

Стълбището пред кабинета.

Отдолу се качва Стоv. Отгоре слиза Страти. Стоv вижда Страти и става подозрителен. Страти вижда Стоv и става гуген. Колкото повече се приближават един към друг, толкова съответните гугност и подозрителност се засилват. При самото разминаване, подозрението

на Стов се превръща в убеденост, и той силно рита Страти по задника. Страти приема ритника като нещо нормално; не протестира.

Стов влиза при Горчев и Донеv. Разговора провежда Горчев.

- Стов, знаеш ли защо те повикахме?

- Знам! Видях Страти на стълбицето и веднага ми стана ясно...

- Е?

- Пиан бях, другарю Горчев...

- Толкова по-зле. Кражбата си е кражба!

- Какво говорите! Каква кражба! Ключовете си бяха на джипката... Двеста метра се повозих само....

- Двеста метра само, защото си направил катастрофа...

- Аз! Катастрофа! Само я одрасках малко...

- И някакво момиче си качил... Можеше да извършиш убийство!

- А! Момиче! Какво ти момиче! Бях с една....

- Стов, много те моля, нека бъде това последният ни разговор на подобна тема!

Добавя твърдо:

- За твое добро! Сега ще си получиш наказанието, но трябва да обещаеш, че ще прекратиш това пиене; иначе: по-лошо!

- Обещавам...

Горчев маха с ръка и се навежда над книгата си.

Стов излиза.

Донеv избухва:

- Трябва да ти кажа, че много ме дразнят тия твои игри на милосърдие...

Горчев изненадано го поглежда.

И ето го веднага Стов много пиан. Но преди това обстановката: Голяма група се е събрала под един от крановете. Неколцина омотават Стов с въжета /ръцете му са свободни/. В едната си ръка той държи бутилка /встрани цяла каса с бутилки/; в другата ръка приема някакво листче от Кирил, което той току-що е изписал. Закачт куката на крана за въжетата, с които е омотан Стов, и дават днак на краниста. Стов се отлепя от земята, издига се. Вече е много високо. Стов започва да чете от листчето, което му даде Кирил.

- Уважаеми другари, ето ме на една <sup>висока</sup> трибуна. Най-високата трибуна от която някога някой е произнасял своята реч. Колкото по-висока е една трибуна, <sup>другари,</sup> толкова повече се вижда цялостната картина. И какво виждат моите трудови очи? Виждат разпиляна стомана, виждат ръждясали въздуховоди. А защо са ръждясали? Защото фланците са тесни и неможе...

Стов хвърля бележката, хвърля и бутилката.

- Ето какво ще ви кажа.... Много умеем да говорим сладки приказки, ама за работа хич ни няма... Да кажем: Светията... Все повтаря за всичко: свещенно, свещенно... Кое му свещенно, бе хора? Онова ли говно долу... За кумина, де, за кумина става дума... Закъса Светията... и всички светии не могат му помогнат... А инженер Донев? Куче е инженер Донев... ама зъбките са му малки... Хайде да не се заяждам.... И какво виждам още? Виждам Кети, Кинчето и Каката.... Ура... Викайте "ура"... защото... това са парчета и

половина...

Стоя прави знак на краниста. Онзи го разбира и започва да върти Стоя в кръг.

- Ура.....

Донев. Горчев. Секретарка.

Донев:

- Пиши! Заповед за уволнение! Стоя...чий беше?

Горчев:

- И все пак има нещо комично в цялата работа...

Донев:

- Кое му е комичното, Горчев?

- Комичното е, че Стоя каза верни неща...от неподходяща.....височина.....

- Кое е вярното! Че аз съм куче без зъби? Слушай, Горчев: и двамата сме членове на партията, и двамата сме инженери... Хайде да си разменим местата? Аз ще стана добрият арменски поп, а ти...ти ще бъдеш принуден да станеш куче... И няма да имаш честта да ти уважат дори зъбите...

Горчев:

- Що не вземеш безплатен отпуск, да си починеш малко...

- Искан да кажем: да си подам оставката?

- Глупости.....

Неговата фраза е прекъсната от появяването на Страти.

- Марш! Марш навън! - изкрещява Горчев.

През обядна почивка играят на "бъз". Доста жестока игра. Страти е ударил последен. Онези, дето е подложил ръка, познава. Ред е на Страти да "лежи". Вихър от плесници. Страти "не познава" постоянно т.е. лъжат го. Към плесниците се прибавят и ритници /което е извън правилата на играта/. Страти иска да се откаже. Не му разрешават. Продължава побоят, регламентиран уж от правилата. Хората си отивчат. Почва да ни става жал.

---

Квартирата на Донеv. Свети настолна лампа на бюрото му, той чертае върху листове.

Кирил проектира върху стената; кадрите са безразборно навързани. Докато минават снимките; Кирил:

- Какво работиш?

Донеv:

- Измислям никакви подобрения за кимбел...

- Нецо като рационализация?

- Нецо такова...

- Какво е това "кимбел"?

- Онези вагонетки, дето се движат по възена линия и насипват бетона отгоре...

- Аха...

Върху стената-екран се е появила Софка.

Донеv неочаквано се ядосва:

- Стига си проектирал тая жена!

- Казах ти: влюбен съм в походката ѝ. Гледай каква женственост!

- Влюбен! Виж ѝ годините! Майка може да ти бъде!

- Може, може.... С тая походна всичко може да ми бъде..

Спира апарата.

- Приятна работа. Аз тръгвам.

- Тръгвай, но се прибирай навреме...

- Нали се разбрахме, че ще спя в града...

- Прави каквото искаш...

Щом Кирил излиза, Донев скача, изважда бутилка коняк, две чашки, кутия бонбони. Оглежда стаята. Погледът му пада върху портрета на жена му. Двоуми се. Скрива портрета.

Навън. Тъмно е. Прозорците на бараките и жилищата почват да гаснат.

Късно през нощта. Пристига джипка. От нея слиза Кирил - не е останал да спи в града.

Кирил натиска бравата - заключено е. Бади ключ - ключът не може да влезе в бравата - отвътре има друг ключ.

Кирил тръгва да се разкожда. Вижда осветен прозорец на барака. Влиза. Вътре четирима играят карти. Не обръщат внимание на влезлия. Кирил гледа кратко време, отпива от бутилката с ракия на масата, мръщи се, излиза.

---

Кирил е навън. Приседнал е на отдалечено място. Дълго седи. От входа излиза жена. Софка. Тя крадливо се оглежда, и също така крадливо забързва и нощта.

Гласът на Коста я следва:

- Край на походката! Колко грозно можела да върви! Като крадла... Защо се озърташ, ма! Какво си откраднала!

/Може би по-късно ще видим /няколкократно/, че Кирил и заснел походката на едно момиче, но ще съзнава, че новата походка не го впечатлява както преди /"Не, това не е Софкината походка... Не е..."/.  


---

Предстои събрание. Хората влизат в салона с облекло и вид, които подсказват, че са дошли тук непосредствено от площадките - не са имали време да се измият, да се преоблекат; Някои дори са с предпазни каски.

Ще видим Кирил с камерата и ще се досетим, че той ще извърти обективната случка. Чуваме гласа му:

- "Това беше най-спешното събрание на втроежа. Нямахме време ни да се измием, ни да се преоблечем. Но си заслужаваше всички жертви, защото ораторът ни съобщи нещо изключително важно. А именно: Че ние трудовите хора сме най-добрите, най-милите, най-героич-

ните представители на племето. Тогава мило ни стана от думите, че започнахме да ръкопляскаме. Ама какво ръкопляскане беше! Цялата прах, дето ни беше по дланите, полетя към трибуната. А другарят отгоре се избърса и каза приятелски, да си мием ръцете преди ръкопляскане, щото замърсяваме околната среда. Така мина събранието."

Текстът и действието взаимно доста точно се илюстрират. Естествено, онова което казва ораторът накрая не е същото, което Кирял му преписва, но във всеки случай го има бърсането с кърпата и някаква усмихната фраза, та илюзия се получава.

От стената на барака излиза отводна тръба на мивка. Около тази тръба са приклепнали трите момчета монтажистчета. Те последователно слагат ухо на тръбата - подслушват какво се говори вътре. Чуват се блъбукащи, резониращи женски гласове. Да влезем вътре.

.....

Стаичка с ~~тра~~ лигла. И трите "К". Каката пере дрехи в леген положен в мивката. Кети се преоблича. Кинчето се е излегнала. Разказва:

- Кани ме на ресторант. Старшината. Обаче цивилен. Държи се възпитано. Изпраца ме. Не посяга въобще. Милиционерите са много смешни когато са цивилни: срамежливи, учтиви. Питам го: носиш ли пистолета в тебе? Не, казва той. Разочарова ме. Изведнъж ми се видя никак обикновен, немъжествен.... Поне ботуните да си беле бул...

Каката:

- Стига си дрънкала. По-добре си изпери гащите.

Кети:

- А мене ме пресреща Стефан. Кети, вика ми, имам да ти давам двайсе лева. Ето ги. Опитва се да ги мушне в деколтето. Като му офуках вдикн.....

.....

Отново навън. Трите момчета се блъскат едно друго около тръбата - всяко иска да чуе повече. Достигат неясни думи, които съвсем наелектризирават момчетата: "пазвата", "ощипа ме", "махни си ръката"... Изведнъж се чува по особено бълбукане: Каката е изсипала легена и покията облива главата на едно от момчетата. Отново подлагат ухо.

Местната радиоуредба, която гърми от поздравителни песни и съобщения да проценти, много пречи на момчетата да чуват подробният разговор от водосточната тръба.

И се получава един хармонично конфликтующ дует-речитатив между радиоточката и водосточната тръба.

Светията и бригадата му. Начални моменти от строежа на кумина. И з к о п а н и с а само основите.

Посредством груб монтаж камерата на Кирил ни пренася край друга яма, желаяйки да ни внуши, че това е автентичният изкоп за кумина. Наколко има деца, младежи, няколко жени. Те гледат смутено усмихнати в посоката където би трябвало да бъде камерата. Изглежда, че е даден някакъв знак, защото всички като изкомандвани влизат в изкопа, като през цялото време не отдръпват погледи от окото на к а м е р а т а . Ясно е, че тук играят на кино.

Отново истинският изкоп. Моментът когато Светията дава знак да се налива бетонът. Изкопът е запълнен. Идеята на Кирил е, че Светията заведе кора, за да бъде кушинът ~~вдигнат~~ в д р а в .

Момчетата от бригадата уплътняват бетона. Дълго време.

Чува се женски глас. Гласът кнкти особено:

- Манале! Манале!

Светията спира вибратора и навежда глава, за да чуе - гласът е на жена му, както ще се подразбере.

- Маноле! Чувам ли, Маноле!

- Чувам, де!

Гласът:

- Четвърт пипер взех назаем от Янкини. Да го върнеш!

- Добре, де.

Манол пуска вибратора. След кратко време гласът отново вика:

- Маноле, Маноле!

Манол спира вибратора.

- Чувам, де!

Гласът:

- Да не забравиш, Маноле!

Манол:

- Кое, де?

Гласът:

- Пипера, Маноле! Дето го взех от Янкини. Четвърт, Маноле!

- Добре, де!

Пуска вибратора.

През нощта. В кокошкарника на една от бригадите се промъкват три сенки. Чува се пърхане и тревожно куткудякане. След миг сенките изчезват тичешком. Под мишницата на всяка сянка - силует на кокошка.

Разбудени от шума, на входа на бараката се появяват двама сънени мъже.

- Чух нещо крякане... - казва единият.

- И аз затова...

- Може да е пор...

- Пор на два крака....

- Мамата....

Прибират се.

Страти среца Мето и го пита:

- Как си Мето?

На Мето такова внимание му е неестествено /и подражательно/:

- До ме питаш?

- Цото инженер Донев отиде в телефонната...

Мето бавно, мъчително, напрегнато се мъчи да проумее.

Страти го подпомага:

- При Софка.

И веднага продължава пътя си.

Донев влиза при Софка и бързо я целува.

- Недей, срам ме е! - отдръпва се тя.

Донев я поглежда очудено.

Тя посочва котарака излегнал се на съседния стол.

- Виж го как гледа...

Донев отива, вдига котарака, слага го на отворения прозорец и го избутва навън. Връща се и целува дълго Софка.

На квадрата на отворения прозорец се появява главата на Мето. Изчезва. След миг камък разбива с трясък едното крило на прозореца.

.....

Навън. Гърбът на богачия Мето.

Някъде следобед един работник върви и донякъде някакъв сладкиш увит в книжка. Вижда кофа за боклук и хвърля вътре книжката. Отминава, но нещо е привлякло вниманието му в кофата и се връща. Поглежда, даже бърка с ръка и изважда от кофата онова, което му е направило впечатление - кокоша перушина. Хвърля поглед към бараката пред която е кофата и забързва нанякъде.

В барачката, пред която бе кофата с перушината започва пиршество. Пиршеството е уредено от трите момчета, дето дългаха пръчки. Може би ще се изненадаме като видим, че поканените са самите три "К". Момченцата са тържествени и притеснени. На масата има три печени кокошки, ракия, вино.

- Слушай, Гошко! - казва Каката на едното момче - тия кокошки да не сте ги краднали?

- Ами! - отрича той, но и трите момчета гъзно се свиват,

Добре, добре, какиното. Петърчо, какво ти е това на бузата?

- Драснах се...от бръснача.
- Ама какиното, то вече се бръсне. Кинче, Кети, вие, бе...
- Аз трябва да тръгвам! мръщи се Кина - имам работа.
- И аз! - присъединява се Кети.
- Сядайте! Ще обидим кавалерите! По една глътка и

всички тръгваме.

Каката се обръща към третото момче:

- Стоянчо, я кажи какиното, ти коя сме си избрал от нас трите? Мене ли?

- Ама...

- Кажи, де...

- Ама ние не за това...

- А за кое, бре, Гошко? - Каката престава да издевателства, взима една чашка и казва:

- Наздраве!

И другите взимат чашки.

В този момент вратата се отваря и на вратата застават трима мъжаги. Единият е онзи, дето видя перушината в кофата.

- Наздраве! - казва заканително той.

Каката схваща какво ще стане:

- Я сядайте тук, не се занасяйте!

- Казахме: Наздраве! - повтаря един от мъжете.

- Без глупости! Сядайте! - мъчи се да предотврати

боя Каката.

Момчетата са изтръпнали - остави боя, ами резила!

Тримата мъже се отлепват от прага и тръгват напред.

В този миг н е щ о нахлува отвън. Мъжете спират. Двете

групи се поглеждаат въпросително, а след миг всички изхвърчат навън, като запушват носовете си с пръсти.

.....

Ето какво виждаме навън: бягат хора, птици - както летят - изведнъж тупват на земята. Станало е някакво бедствие, но не можем в първия момент да проумеем характера му. Едно е ясно - центърът на бедствието са бетонните цистерни в долинката. Бедствието има свой радиус на въздействие - когато хората се отдръпват на определено разстояние, те са вън от обсега му, направят ли опит да се върнат, о н о в а ги оттласква. Цялото множество е натрупано в почти идеален кръг. Всеки опит за приближаване се оказва безрезултатен. Ако не беше усещането за лоши, цялата картина, с движението на хората, би въздействала красиво с пластиката си.

Страти тича и вика:

- Амоняка от цистерните! Амоняка от цистерните! Мето отвори крановете!

На мястото на действието пристига Донев с джипка. Сред множеството е и Кирил.

Долу е завързано кученце. То отчаяно се мята, утихва, пак се надига. Едно момченце не издържа гледката и се втурва. Застига го жена, която със силни плесници го връща обратно.

Кирил поема дълбоко въздух - той е чувствителен, но и суетен - тича към кучето, достига, мъчи се да го отвърже. Успява.

Двамата избягват вън от действието на амоняка.

---

Горчев, Донев, старшина Стоиман. И Мето.

Горчев:

- Мето, кажи сега защо изпусна амоняка от цистерната?

Мето мълчи.

Горчев:

- Нали призна, че ти си го направил?

Мето:

- Ъ-ха...

Горчев:

- Нарочно ли го направи?

Мето:

- Нарочно...

Горчев:

- Защо? Обясни на другарите!

Мето:

- Защото инженер Донев целува Софка.

Всички погледат Донев.

Горчев:

- И затова изпусна цистерните?

- Затова! Той целуваше Софка в телефонната.

- Защо? Каква ти е Софка?

- Никаква...

На една от стрелнителните площадки правят изпитание на кумбела конструиран от Донев. Изглежда всичко е отлично, защото лицата ~~на~~ комисията, в това число и Горчев, се изреждат да стиснат ръката му.

Приближава бригадирът. Подава ръка.

- Донева, екстра си го измислил, но сега момчетата ги е страх, че ще завишат нормите.

Донев:

- И това ще стане.

През нощта.

Манол обикаля недостроения кумин.

- Бееех... - въздиша той. Самотен е. Искан му се разговорка, но от себелюбие не започва пръв.

И ето - чува се гласът на жена му от основите.

- Маноле...

- Кажи? - примирено пита Манол.

- Четвърт пипер взех от Янка...

- Стига с тоя пипер! Как е детето? Как си ти?

- Детето е много добре. И аз съм много добре. И всички дете ни вазида, всички сме много добре....

- Е, щом сте добре, хайде сбогом.

- Сбогом, Маноле...

Той си тръгва. Отдалечил се е. Чува отново гласът на жена си:

- Маноле, Маноле...

Светията маха с ръка:

- Стига си викала! Нали се разбрахме!

- Ех, Маноле, Маноле...

.....

Злокобно истеричният глас на местния поет стресва нощта:

- "Умри мой стих! Умри! Умри!"

Даже Светията, дето разговаря с духове, силно се стресва.

Кирил е в алеята на първенците. "Наша гордост" е написано с големи букви. Успоредно, едни срещу други, са наредени портретите на работници, отличили се в строителството. Кирил носи портрет в големи размери. Спира пред една от снимките в алеята, вади дървената дръжка на портрета, която е напъхана в метален конус. Неколцина любопитни спират и наблюдават. Кирил внимателно отковава летвичките около портрета, служещи за рамка.

- Я! - възкликва един от гледащите - Махат Светията!

- Друг "светия" ще сложат! - успокоява го втори.

Кирил спокойно върши работата си. Изведиък сред любопитните нараства оживлението. От края на алеята, с тесла в ръката, тичешком се задава самият Светия.

- Пречуквам ти ръчичките! - задъхано вика той към Кирил.

Кирил се изправя.

- Защо махаш портрета ми!

- Защото миналото тримесечие "Наша гордост" беше тв. Сега друг е "Наша гордост".

- Кой нареди тая работа?

- Никой не ми е наредил.

- Изчезвай! - прави жест Светията.

Кирил усмихнато се отдръпва.

Светията се навежда и започва да възстановява полуразкования си портрет.

Който мине, спира да гледа.

Светията заковава рамката на портрета си, пнжа дървената дръжка на мястото ѝ, обърсва с ръкав поленналата пръст върху собствената си снимка, хвърля един последен поглед към "себе си", и преди да си отиде, оглежда зверски насъбраната група.

## II

Панайот и Гелето спират Стана - годеницата от празничната нощ. Личи бремеността ѝ.

- Станке, какво става с вас? - пита Панайот.

- Не знам... - обръща глава Станка.

- Все пак... нали ние с Панайот... Тогава... уж кумове... затова... - опитва се да обясни Гелето.

- Оставете ме. - изхлипва тя и продължава пътя си.

Панайот и Гелето спират Ицо и му задават същите въпроси, както и на Станка.

- Какво става между тебе и Станка?

Ицо:

- Това е моя работа!

Панайот:

- Не е само твоя работа. Ти ни помоли за свидетели.

Никой не те е карал на сила да обявяваш женитбата си.

- Изду корема на момичето, а сега клинчиш! - обажда се Гелето.

- Това вече не се знае дали е моя работа. Може и да

е ваша работа, щом толкова се застъпвате.

Панайот и Гелето без да са се уговаряли замахват едновременно. Ицо пада.

.....

Нека прескочим междинното време, за да видим, как завършва тази история.

В местния съвет. Служебното лице по бракосъчетанията задава ритуалните въпроси.

- Съгласна съм! - казва Станка.

- Съгласен! - потвърждава Ицо.

Подписват се. След тях, сдържано и достойно се подписват свидетелите - Панайот и Гелето.

Лицето на младоженеца още носи следите от боя - върху лявата му вежда има лепенка.

Отново Светията като тема. Куминът е издигнат около двадесет метра. Горещ - Светията. Вероятно е свършил работния ден, защото останалите от бригадата си тръгват. Кирил иска да ни внуши, че това е окончателният разрыв между бригадата и бригадира И. Използва едно обръщане към Светията на най-възрастния от работниците, за да направи ритмическа декларация от другите:

- Остани с'богов майстор Маняле!

- Изяде ни булките!

- И дечицата!

- Майките ни изяде...

Друг глас добавя по-прозаично:

- И премиалните ни изяде...

Бригадата се е отдалечила съвсем. Светията стои изправен на кумина, мрачно преденява нещо.

---

Донев влиза в телефонната при Софка. Тезио сяда на стола до нея.

Софка:

- Какво ти е? Защо си такъв?

Донев:

- Много съм уморен...

Тя погалава ръката му. Донев кротко отвърща на милувката. Апаратът звъни.

Софка:

- Какво? Как!

Прибледнява. Продължава да възкличава:

- Кога! Няма го!

Към Донев:

- Кримбелът!

Донев:

- Какъв кримбел?

Софка:

- Твоят кримбел!

В разговора се врязва звук от сирена на линейка.

Донев:

- Какво моят кримбел!

Софка:

- Вижето се скъсало!

Прошляква:

- Двама премазани!

Кирил среща група младежи.

- Здравейте!

Те не отговарят.

.....

Поздравлява двама мъже.

- Добър ден.

Те извързват глави.

.....

Кирил влиза в кръчмата. На една от масите е Стою в компанията на Кети и двама младежи. Всички маси са заети от по двама-трима. Когато Кирил влиза, хората забиват погледи надолу. При всеки опит на Кирил да седне някъде, отговарят му:

- Заето е!

Кирил:

- Ясно, ясно... Изкарвате си го на мене... Треперехте пред баща ми, на колене лазехте.... Вяхте страхливци, сега сте подлещи!

Един мъж става и силно го тласка. Друг го поема и Кирил полита обратно.

Страти става и започва да върти телефона, който е върху тезгяха.

Кирил замахва и удря единият от тласкащите го. Полита бутилка и разцепва лицето на Кирил.

Старшина тича, звъни на една къща. Пред къщата има линейка.

---

Компанията на Стов е във вратата. Те са взели със себе си и бутилки.

Пристига линейката. Изскачат шофьора и старшината, втурват се вътре.

Стов отива до колата, поглежда в кабината, после прави нервни знаци към своите хора. Онези дотичват. Стов сядва зад кормилото; до него единият от младежите, а Кети и другият се наляхват отзад, където е носилката.

.....

От вратата изнасят окървавения Кирил, но виждат отдалечаващата се кола. Стов включва светлините и сирената.

.....

Бързата помощ лети и вие из улиците на града. Целият градски ритъм се пренастройва спрямо летящата кола.

.....

Ето, с няколко думи, какво става в самия автомобил. Младецът, който е с Кети прави опити да я прелъсти. И успява сравнително лесно.

После се промъква при нея другият младеж.

На края Стов казва на своя другар:

- Дръж кормилото!
- Не мога да карам...
- Дръж кормилото!

Стов пропълзва към Кети.

---

В траурно шествие, с наведени глави вървят познатите ни от строежа. Най-отпред, със запалени горелки вървят оксигенистките; те затулят пламъчетата с ръка така, както се прави с великденски свещи.

Но всичко това е само във въображението на Кирил; след малко ще го видим жив и почти здрав,

Кирил лежи в болнична стая. Има превръзка на главата си; превръзката опасва вертикално брадичката и темето така, че лицето се вижда. На съседното легло лежи друг; неговата глава е бинтована изцяло; трудно е да се разбере кое е лице, кое тил; ако все пак не предположим, че той лежи по гръб.

Кирил се надига на дакти:

- Ало...другарю.... Чуваш ли ме?

Онзи не помръдва.

- Ало, другарю....можеш ли да говориш?

Онзи се обръща настрани.

Влиза лекарка. Към Кирил:

- О, вече сме добре.

Присяда. Размотава бинта. Върху бузата на Кирил /надлъжно/ има рана.

- И раничката е добре...

Кирил:

- Кога ще ме изпишете?

- О! че ние не <sup>ти</sup>държим заради тази дръскотина. Имаше сътресение... Нищо страшно, разбира се....Но не можем да рискуваме, нали? Ще покрутуваш още някои ден. Колкото до раничката: ако

остане белегче, ще направим една операцийка и хоп: нищо няма да личи... Нали един наш колега беше казал, че всичко в човека трябва да бъде красиво....

Отваря се вратата, подава се нечия глава:

- Доктор Койнова, може ли за миг?

Тя става, излиза.

Минава малко време и Кирил се стряска от ироничен басов глас:

- Ще направим една операцийка и хоп: готово!

Проговорила е бинтованата глава.

- Какво? - не разбира Кирил.

Бинтованата глава продължава:

- Такова! Ще ти вземат кожа от задника, ще ти я лепнат на бузата и хоп: готово! И когато някое момиче се влюби в глупак като тебе; и когато целуне бузата, ти ще мисли, че целува лицето ти, а всъщност ще бъде задника.

Кирил само по гласа се ориентира къде би трябвало да бъдат устата на бинтования. А онзи продължава с нарастващ гняв:

- Всичко в човека трябвало да бъде красиво! Ще ни цитират Чехов! Не ги е срам. Ако всичко трябва да бъде красиво, защо едното да бъде за сметка на другото? С какво е по-лошо другото? Ще разкрасяват фасадата - да му мисли дирникът!

Рязко млъква. Кирил очаква още, но бинтованата глава се обръща. Кирил е очарован.

- Ей, ама ти си могъл да говориш! И още как си могъл!

---

После Кирил ще си представи как го разкрасяват.

На скулпторна поставка - бяст и живата глава на Кирил. Лекарката манипулира и му предлага различни образци на самия Кирил - без белег, с различни фризьорски и козметически нюанси. Кирил наблюдава процедурата от леглото т.е. раздвоен е физически.

Лекарката; посочва му вариант:

- Я да видим!

Кирил:

- Не!

Друг вариант.

- Не!

Трети вариант.

- Не!

Кирил, от леглото, гледайки собствената си глава върху поставката:

- Не! Не! Не! Върнете ми белега!

Лекарката се ядосва:

- Стига си ревал! Ето ти твоя отвратителен белег!

Лепва му белега.

- Ако искаш още един ще ти лепна на другата буза!

Напуска ядосана.

.....

Влиза Страти. Задъхан.

- Аз май закъснях...

Главата от поставката:

- За кое си закъснял, доносчико?

Страти:

- Аз не съм доносчик, аз съм келодарител.

- Какъв?

- Ко-то-да-ри-тел...

- Махай се, човече! Не ми трябва твоята кожа.

Страти прави опит да седне, но изохква и скача пак.

- Не говори така... В началото всички отказват.... Моята кожа не е била отхвърляна от никой организъм... Знаеш ли на колко хора съм помогнал... Получавам благодарствени писма от цяла България... Колко обезобразени физиономии придобиха човешки вид благодарение на...

Тупа се отзад и пак изохква. Продължава:

- Имат щастлив семеен живот...

Кирил го прекъсва:

- И какво печелиш от всичко това? Защо го правиш?

- Печеля! Сам виждаш какво печеля... Печалбата ми е това, че не мога да седна като хората...

Главата се засмива.

---

## Е П И Л О Г

Пред някакво учебно заведение. Извадени са списъците на приетите. Млади хора търсят имената си. Сред тях е и Кирил. Три момичета са намерили своите имена, прегръщат се и започват да скачат като малки деца. Кирил ги гледа. И той започва да скача. Престава да скача и казва усмихнато:

- А мен ме скъсаха отива.

Усмивката е крива от белега.

---

Кирил е на брега на морето. Отпива от бутилка. Протяга ръка и започва да говори:

- Който има вяра колкото синапено зрънце, ще тръгне по вълните и няма да потъне... Лък и морето не е толкова бурно...

Предизвикателно вика някому:

- Хайде, де! Вървете, де!

И ще види /може би за собствена изненада/, че десетки мъже и жени от строежа тръгват върху водата и не потъват; на всички отгоре някои носят върху гърбовете кесони /прътове, които се забиват в дъното/ и пак не потъват.

Кирил е повечето опечален, отколкото изненадан:

- Това е то! Някога един на всички милиони можеше да крачи, а сега? Обърна се пропорцията! Чудото става масово!

Един от хората хлътва за нищичък миг.

- А! Ето! Този се усмива.

Човекът изскача веднага.

- Пак повярва, дявол да го вземе!

Хвърля бутилката в морето - започва бълбукане.

- А! Бутилката е раздвоена между вяра и съмнение....  
Ето...ето; съмнението надделява... Потъна глупачката!

Хвърля тапата.

- Виж, тапата е преизпълнена с вяра.... Няма да потъне хитрушата....

Започва да хвърля различни предмети: пръчки, камъни, перушинки.

- Това вярва, това не вярва, това вярва....

Хвърля връхната си дреха.

- Сега е моя ред. Трябва да се провери.... Това ще реши веднъж за винаги проблемите....

Затичва се. Спира. Обръща се.

- Не! Няма да се хвърлям! Страх ме е: ами ако се окаже, че прохода; ако се окаже, че не мога да потъвам?

Заскива се.

- Все пак ще опитам!

Засилва се. Бухва. Изчезва под водата. Чакаме, но той не се появява.

Кирил е отново на строежа. Всъщност всичко вече е построено, обстановката е съвсем различна от познатото ни. Впечатлява високият кумин на Светията. Кирил забелязва група деца, които вдигат във въздуха консервена кутия с карбид. Сяда, гледа. По едно време насочва камерата и започва да снима децата. Малчуганите привлечени от апарата наобикалят Кирил. Той се досеща нещо - бърка в чантата и им подава дълго парче филмова лента. Децата се сбират за подаръка.

- Чакайте!

Кирил разкъсва лентата на приблизително равни части - за всеки.

Децата вдигат лентите срещу слънцето и всяко от тях /в последователност/ вижда /ние също/ какво е изобразено.

.....

"Боксува камион, хвърчат пръски кал, работници подлагат дръжките на лопати, бутат. Докато камионът се отскубне от калния капан. Една благодарствена усмивка на шофьора и...."

И: лентата е свършила. Чуваме гласчето на детето, комуто се е паднало това парче лента:

- Готово! - облекчено от измъкването на камина  
казва то.

.....

Следват другите парчета лента.

"Млада бременна жена във ватенка. Студено е. Мъжът е  
хванал ръцете ѝ, топли ги с дъхът си."

В тях разпознаваме Ицо и Станка.

Гласът на детето, комуто се е паднало това парче. /Най-  
малкото от всички деца/ Възкликва съвсем удивено:

- Я! Мама и татко!

И добавя някак извинително:

- Като млади!

.....

"Два автокрана, един срещу друг, с общи усилия повдигат  
метален детайл. Тежестта на товара не е по силите на един  
само."

Детско гласче коментира:

- Гледай, гледай, като две кучета един кокал захапали!

Сравнението е точно - ръмжат моторите, "кокалът" се  
люлее ту към единия, ту към другия автокран, в усилието им да  
бъде преместен. Впечатлението от образа се засилва, когато  
местейки детайла единият автокран тръгва на заден ход, а дру-  
гият на преден - сякаш едното куче надделява в дърпането и  
повлича другото след себе си. Форсирано ръмжане.

.....

"Пренасят ранен човек на импровизирана носилка, трупат се  
угрижени лица, разпитват. Не чуваме гласовете им."

Детските гласчета, понижени до шепот:

- На Петьо баща му. Като го раниха...

.....

"Един любовен поглед проследява дълго обекта на чувствата си, и когато двата погледа се засичат, отклоняват се със свенлив рекушет."

.....

Светията е нареден към основите на кумина. Ето: раздвизва се, изправя се и даже чуваме гласа му:

- Стига с тоя пипер!

.....

И тъй нататък.

Кирил е при кумина. Навезда се и тихо извиква:

- Е-хо...

Сякаш очаква отговор от "зазиданите".

Повтаря по-високо:

- Е-хо!

Погледът му тръгва нагоре по кумина, а "ехото" става по-силно, по-червено. Гласът започва да резонира.

- Е-хо! Е-хо!

Ето го и върхът на кумина. Облачета дим пуфкат в ритъма на "ехото".

- Е-хо! Е-хо!